

מסרים לכל...

בס"ד, עלון # 69
בשלה-התשע"ג

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

"ויבואו מרתה... וילונו העם... ויבואו אילמה ושם שתיים עשרה עינות מים". (ט"ו כ"ז)

קצר ראייה וקצר סבלנות הוא האדם, ולכן יש בפיו תדיר תלונות ומענות, טענות ותרעומות. לו ידעו ישראל בהיותם במרה, כי באילים הסמוכה יש שתיים עשרה עינות מים ושבעים תמרים – לא היו מתלוננים! ובמרה ישבו רק יום אחד, (ראבי"ע) ובאילים התעכבו עשרים יום. אם היו ממתנינים עוד זמן קצר, היו רואים שאין על מה להתלונן.

אבל איש אינו יודע מה לפניו ומה לאחור ומכאן כל התלונות.

משל למה הדבר דומה?

לאדם החוזר לביתו רעב וצמא לאחר יום עבודה מפרך, ורואה שארוחת הצהרים שלו אינה מוכנה, הוא מתנפל על אשתו, מחרף ומגדף אותה (בלי לאפשר לה להסביר, לא יכולים להיות הסברים מניחים את הדעת לעוול כלל כך גדול...) ומאשימה על כך שאינה מספיק רגישה, וההוכחה הטובה ביותר לכך שעדיין לא הכינה לו את הארוחה.

אחרי התלונות והגידופים הוא נכנס לחדר הסמוך, ורואה לפניו שלחן ערוך עם כל מיני המטעמים האהובים עליו. כמה גדולה הבושה שלו על הדברים הקשים שהטיח נגד אשתו...

כך אנו מתנהגים לפעמים בהתייחסותנו אל הקדוש ברוך הוא. עד שיבוא יום ויתקיים בנו הפסוק 'הפכת מספדי למחול לי' כאשר ה' יהפוך את הבגד מהצד של הביטנה לצד היפה, ויראה לנו שבכל צער שנגרם לנו היה צד של אושר ושמחה.

אם כן למה להמתין עד אז ונגרום בושה לעצמנו? הלוא טובה גדולה היינו עושים לנפשנו אם כבר היום היינו מנסים לראות את הצד היפה שבצרות ובייסורים הבאים עלינו...

(עלינו לשבח)

פינת ההלכה

הלכות ומנהגים לט"ו בשבט

א: בשבת הקרובה חל ט"ו בשבט. ט"ו בשבט הוא ראש השנה לאילנות, ביום זה מתחלפת שנה להפרשת תרומות ומעשרות של פירות...

ב: נוהגים לאכול בליל ט"ו בשבט (ליל שבת אחרי הסעודה) מיבול ארץ ישראל, ונוהגים לאכול מכל שבעת המינים. חטה- עוגה, כוסכוס, חיטה תפוחה. שעורה – בירה. גפן – יין לבן, יין אדום וצימוקים. תאנה – תאנים יבשות. רימון – משתדלים לשמור רימון מראש השנה. זית – זיתים. דבש – תמרים.

ג: יש נוהגים לעשות לימוד בליל ט"ו בשבט, (לומדים משנה או זוהר הקשורים לכל אחד ממיני הפירות לפני שאוכלים אותו. הלימוד מופיע בספר הנקרא 'פרי עץ הדר').

ד: יש נוהגים לחלק את הברכות בסדר הבא: האב מברך על החיטה, מפני שכתוב: 'חלב חיטים ישביעך' ובכדי שיהיו לו מזונות ברווח. האם מברכת על הגפן מפני שכתוב: 'אשתך כגפן פוריה'.

אחד הבנים מברך על הזית. מפני שכתוב: 'בניך כשתילי זיתים'. רימון ואגוז מברכת אחת הבנות מפני שכתוב: 'כל כבודה בת מלך פנימה'. דבש ותפוח מברכים התינוקות, מפני שכתוב: 'דבש וחלב

תחת לשונך'. (מועד לכל חי סי' ל' אות ז')

ז: לא אמרים תחנון בט"ו בשבט לכן לא אומרים 'צדקתך' במנחה של שבת.

'התפוח לא נופל רחוק מהעץ'

האומנם? פעמים כן. כשהעץ גדל במדרון, או כשהוא גבוה מידי. במקרים אלו הפרי נופל רחוק. מה המשמעות לגבי חינוך ילדינו?

מדרון = חוסר יציבות. ילד צריך יציבות כדי לגדול נכון. הוא צריך לראות זוגיות טובה, הורים תמימי דעים בהחלטות החינוכיות. גם אם לא נוח לילד בשלב הנוכחי שאתם מתואמים חושבים אותו דבר ותומכים זה בזה, טוב לו לדעת ולהרגיש שאתם חטיבה אחת. זה מחזק לו את הביטחון העצמי.

עץ גבוה = הורים שאינם יודעים לרדת לילד, להתחבר אליו, להרגיש אותו, להבין מה מניע אותו (כמובן עם גבולות, כפי שכתבנו כבר בעבר שהורה הוא: הורה! ולא 'חבר' של הילד). במקרה כזה התפוח נופל רחוק.

נגדל את ילדינו במישור, ונשכיל לרדת אליהם כשצריך, כדי שהפירות יפלו לידנו.

נסו ותצליחו.

שבת שלום וטוב בשבת שמח, שושנה

סיפור לשבת

רוח הקודש של המגיד

סוחרים שנהרו ליריד בקניגסברג, החלו לדבר סרה בחסידות ובמנהיגיה. ואחד הזכיר את המגיד ממזריטש בנימת בטול. אז-אז מהר סוחר מסלוצק להסותו. "על המגיד אסור לפצות פה!", קרא! "גם אתה 'נתפסת'!", שאלוהו חבדני בטון נזף. "הקשיבו ואספר לכם מעשה שארע", ענה הסוחר: לפני כמה חדשים יצאתי למסע וסטייתי ממסלול נסיעתי. הגעתי לעיירה יהודית, נגשתי אל הבית הראשון. הקשתי על הדלת והזמנתי פנימה. רק אז נודע לי כי הגעתי אל ביתו של המגיד. פתאום יצא המגיד מחדרו והתקרב אלי. נתן בי מבט חודר והושיט לי יד לשלום. "כל דבר בעולם הוא בהשגחה פרטית", אמר. "אם נתגלגלת לכאן, אין זה לחנם. שמא יש דבר פלשהו בעירכם הדורש תקווה?". שתקתי. למעשה עזבתי את עירי כמה שבועות קודם לכן ולא ידעתי את המתרחש בה.

המגיד הניח משקפים על עיניו ואמר: "לפני ימים אחדים היה בנך חולה מאוד וכבר עמד על סף מות. אולם אל דאגה, ברוך ה' נחלץ ממחלתו ועתה הוא בריא לגמרי. כשתחזר לסלוצק תהיה עד למגפה קשה המשתוללת שם, ובני העיר חוקרים ומחפשים אחר הסבה למגפה". והמשני: "למחרת שובך תשתתף בשמחה של מצוה וגם שם יעסקו באותו ענין. החשד פל על איש פלוני והכל יאשימוהו. דע, כי הוא אינו קשור כלל לענין. וכשיקום אחד המסבים להכותו, התיצב על רגליך, אהז בידו וגער בו כי הוא-הוא החוטא".

שבתי לסלוצק. עם בואי נודע לי על המגפה. נכנסתי לביתי ואז גם נודע לי כי בני הקט אכן חלה וכבר הגיע לכלל סכנה, אך בארח פלא החלים לגמרי. באותה שעה ידעתי בבטחה כי גם יתר דברי המגיד תקימו.

בהמשך היום הודיעו לי על ברית-מילה שיערך מחר אחד מנכבדי סלוצק. השתתפתי בברית. הכל דברו בענין המגפה. ר' אליהו, מזקני העיר קם ואמר: "סבורני כי חוטא שנכשל בעוון חמור מתהלך בקרבנו ובעטיו באה עלינו הרעה הזאת". היושבים הנהנו בהסכמה. פתאום עבר רחש בקהל – "מוטל... מוטל הוא החוטא". "חזר בתשובה והסר מעלינו את המגפה הארוכה", קראו לעברו. מוטל ישב דומם, חור פסיד.

והנה קם ממקומו שמעון, מעשירי העיר, וקרב אל מוטל. הוא הניף יד כדי להנחיתה על לחיו של מוטל. אזרתי עז ותפסתי בכוח בזרועו של שמעון הגביר. "שקרו ורשע!", הרעמתי עליו בקולי. "הודה על האמת כי אתה החוטא הגדול. התודה על מעשיך במקום להטיל רפש באדם אחר!".

שקט השתרר במקום. שמעון הגביר הביט בי מכה הלם. נתתי בו מבט קשה ולא הסרתי עיני מעיניו עד אשר נשבר. חלפו עוד כמה רגעים ולפתע פרץ בבכי. הוא החל להתנדות כי אמנם נכשל בעוונות חמורים ביותר. לבסוף בקש את מחילת הכלל והתחייב קבל עם ועדה לשוב מדרך הרעה. הצבע שב לפניו של מוטל האמלל. "רוח-הקדוש!", תמחו הכל. "אמנם כן", השיבותי, "אך לא רוח-הקדוש שלי, אלא של המגיד ממזריטש". הנוכחים היו אחרוני השתוממות. חיש-מהר פשטה השמועה בכל סלוצק ומאז נזהרים בעירנו מלפלגע בכבודו של המגיד הקדוש. הסוחר מסלוצק סיים את ספורו. חבדני הסוחרים נצבו סביבו בדממה, נתונים לרשם דבריו. "נו, מדוע שותקים אתם", הקניטס הסלוצקאי, "שמא גם אתם 'נתפסתם'?"